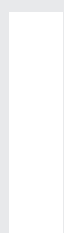

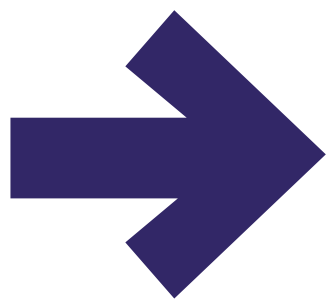

POUČUJ

SPREMENBE!

8 korakov, kako postati globalni učitelj

CHANGE

START THE

Start the change! je projekt, ki ga sofinancira Evropska komisija in je namenjen ozaveščanju evropskih državljanov o ciljih trajnostnega razvoja (CTR). Projekt poziva k skupnemu prizadevanju za odpravo revščine, varovanje planeta in zagotavljanje miru in blaginje. S pomočjo učiteljev in pedagogov projekt Start the Change! vzpostavlja ponovljiv izobraževalni model, ki naj bi učence in mlade spodbudil, da postanejo bolj aktivni v svojih skupnostih. Namen projekta je okrepiti sodelovanje med šolami, organizacijami in lokalnimi oblastmi.

Predlagane »poti državljanstva« vabijo mlade med 15. in 24. letom starosti, da raziskujejo realnost, v kateri živijo, razmišljajo o odnosu med migracijami in neenakostjo na svetovni ravni, začenjajo spremembe v svojih skupnostih in podpirajo trajnostni razvoj.

Obiščite nas na www.startthechange.eu

Te smernice so plod zasedanja skupine 45 učiteljev iz celotne Evrope, ki so se sestali na Malti med 28. oktobrom in 2. novembrom 2018.

Sestali so se v okviru projekta Start The Change! in na podlagi svojih izkušenj opredelili glavne izzive pri razvoju izobraževalnih dejavnosti o globalnih vprašanjih, s poudarkom na ciljnih trajnostnega razvoja (CTR) in migracijah.

Na srečanju so premišljevali o glavnih ciljih in deležnikih z namenom opredeliti skupne rešitve za te izzive, da bi lahko ostalim v stroki pomagali pri oblikovanju in izvajanju učinkovitih projektov.

Sodelovanje v izobraževalnih dejavnostih o občutljivih temah, kot so migracije, in oblikovanje takih dejavnosti je lahko izjemno zahtevno. Spodbujanje in/ali podpiranje učencev, da svet okoli sebe vidijo z vidika človekovih pravic in trajnostnega razvoja, ni enostaven proces, a je nujno potreben, če želimo ustvariti pošten in pravičnejši svet.

Učitelji se soočajo s številnimi sistemskimi izzivi, kot so časovne omejitve in težave pri povezovanju perečih globalnih problematik v svoj učni načrt. Pridobivanje podpore in vključevanje sodelavcev je lahko prav tako zahtevno in v nekaterih primerih morajo učitelji spodbujati in motivirati

učence, da se spopadejo z občutljivimi globalnimi vprašanji, enako pa morajo storiti tudi družine učencev in širša šolska skupnost. Želimo zagotoviti smernice za učitelje in pedagoge, ki jim bodo pomagale pri ozaveščanju učencev o potencialnem vplivu njihove izbire življenjskega sloga, in jih posledično motivirati, da sami postanejo nosilci sprememb.

Opredelili smo **tri področja**, ki po našem mnenju sestavljajo učinkovit projekt izobraževanja o globalnem državljanstvu: i) ozaveščanje (kognitivno), ii) povečanje občutljivosti (čustveno) in iii) izvajanje ukrepov (vedenjsko). Te dimenzije so sestavni del vsake od osmih smernic, ki vam lahko služijo kot vodilo pri načrtovanju in oblikovanju projektov, da bodo ti dosegli čim boljše rezultate.

Svetujemo, da premislite tudi o naslednjem:

- » **Bodite pozorni, s kakšno skupino delate, ko razpravljate o občutljivih temah, ter premislite o njihovih morebitnih čustvenih odzivih in občutkih.**

- » **Spodbujajte učence k iskanju novih informacij, stališč in vidikov, da lahko okrepijo svoje znanje in razumevanje tem, ki jih preučujejo.**

- » **Pomagajte učencem in jih spodbujajte, da sami začenejo spremembe in sodelujejo v njih. Končni cilj izobraževalnega procesa je, da učenci pridobljeno znanje uporabijo v lastnem življenju in postanejo pobudniki sprememb.**

Osem smernic povzema prispevke vseh učiteljev. Vsaka smernica je razdeljena na **tri faze**, za katere menimo, da so potrebne za učinkovit projekt: **začetek vašega projekta** (načrtovalna faza), **izvajanje projekta** (izvedbena faza) in **evalvacija projekta** (ocenjevalna faza).

Če berete te smernice, se verjetno že zavedate nekaterih težav in izzivov, s katerimi se soočajo številni učitelji v Evropi. Upamo, da bodo te smernice vam in vašim učencem pomagale pri vašem projektu in vas usposobile za »globalnega učitelja«.

**NASTOPAJTE
KOT**

MODERATOR,

**NE KOT
UČITELJ**

The image features a vibrant yellow background with a complex geometric pattern of white diagonal lines. These lines are arranged in a series of parallel, slightly offset bands that create a sense of depth and movement. A prominent feature is a thick, solid pink stripe that runs diagonally across the lower half of the image, parallel to the white lines. In the upper right quadrant, a large, dark grey number '1' is positioned, serving as a focal point or a page indicator. The overall composition is dynamic and modern, with a strong emphasis on color and geometric form.

1

Izobraževanje o globalnem državljanstvu je več kot le posredovanje znanja vašim učencem.

Številne teme, ki jih obravnava to izobraževanje, so dinamične, spremenljive in jih je treba raziskovati, ne »učiti«.

Eden od glavnih ciljev je torej ustvariti najboljše možne pogoje za učenje, da lahko vsi udeleženci bolje razumejo obravnavane problematike; bodisi lokalne, globalne ali oboje. Namen je nuditi okolje, ki omogoča izmenjavo in deljenje stališč, idej in znanja, in se ne preveč osredotočati na rezultate. Vi morate omogočati in podpirati ta proces, ne le poučevati vsebine.

Načrtovanje

- Ustvarite odprto, vključujoče in dovzetno okolje za projekt; z učenci delite gradivo, informacije, metode in ideje. Spodbujajte ta postopek, da opredelite skupne potrebe, pričakovanja in cilje projekta s pomočjo dinamičnih in participativnih aktivnosti.

Izvajanje

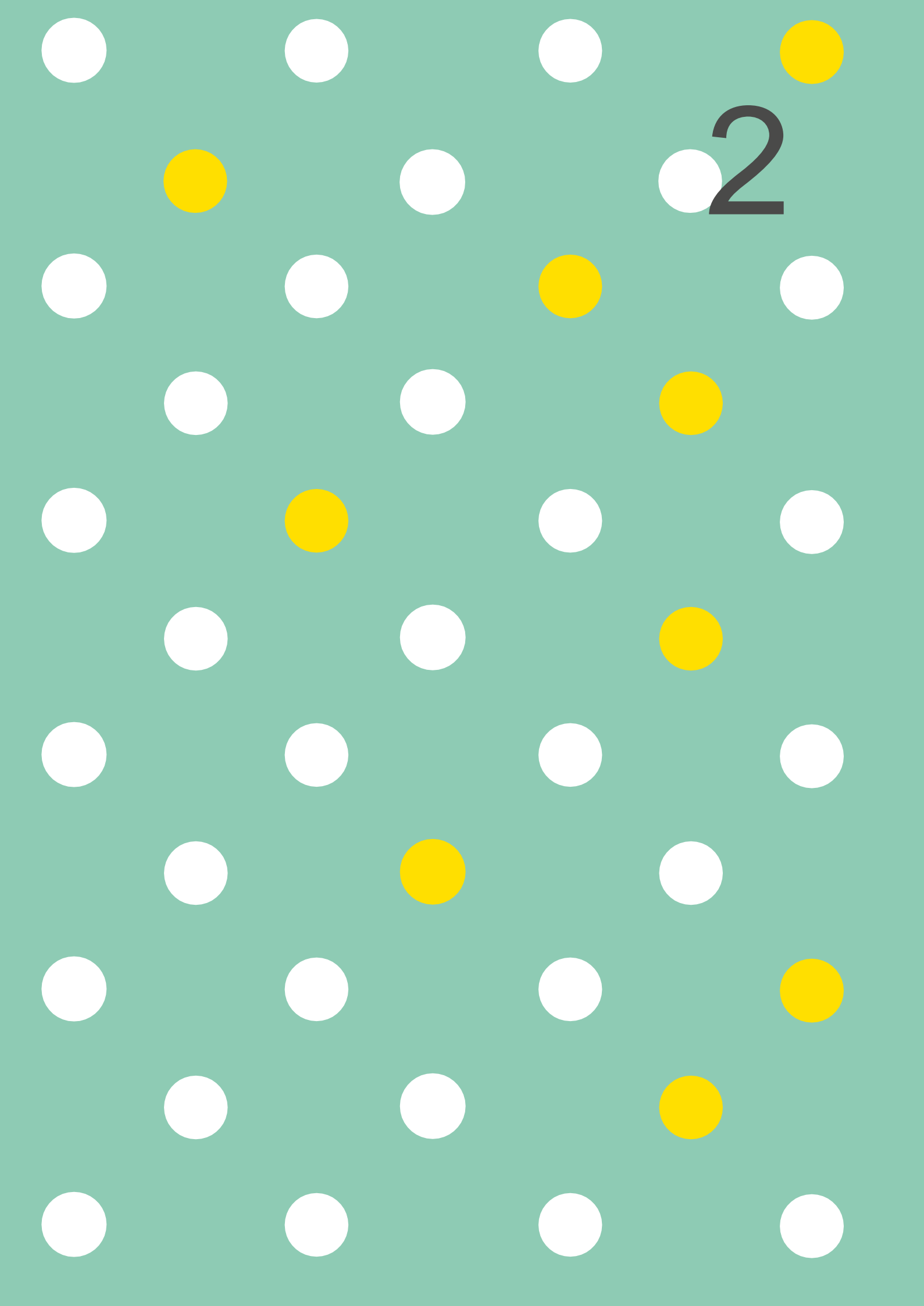
- Povabite učence, da se usedejo ali postavijo v krog, s čimer boste ustvarili prostor za razpravo, v kateri bodo vsi vključeni kot enakovredni udeleženci. Kompleksnost nekaterih tem, ki jih boste obravnavali, lahko pomeni, da nihče v sobi ni strokovnjak za obravnavano področje. Vsi se lahko največ naučijo prav iz postopka raziskovanja takega področja.
- Izkoristite aktivnosti kot priložnost za učenje z učenci. Pozorno poslušajte, kaj govorijo, delajte si zapiske in skupaj z njimi raziskujte nove teme in ideje.
- Paziti morate na jezik in biti pri izražanju natančni, morda na začetku opredelite ključne pojme (npr. migrant, begunec, prosilec za azil ipd.). Uporabljajte natančen, enostaven in vključujoč jezik ter vsem udeležencem zagotovite priložnost sodelovanja v učnem procesu. Posebno pozornost namenajte vključujoči rabi jezika.
- Med aktivnostmi delajte zapiske, ki jih lahko vidijo vsi (na tabli, pametni napravi, papirju ipd.), in poskušajte povzeti razpravo ter izpostaviti

glavne koncepte in povezave med njimi. Če je mogoče, povzemite skupne ugotovitve.

Evalvacija

- Ustvarite pogoje, ki vam omogočajo, da skupaj ocenite izobraževalni proces. Spodbujajte to ocenjevanje po svojih najboljših močeh, ne da bi pri tem vplivali na učence.
- Sodelujte pri ocenjevanju in mladim pomagajte podrobno analizirati izkušnjo. Delujte kot opazovalec in postavljajte vprašanja ter izpostavlajte vidike, ki jih morajo učenci upoštevati.
- Da bodo učenci občutili, da se lahko izražajo brez vsakršnih omejitev, eno fazo ocenjevanja oblikujte brez razprave. Vsakemu učencu dajte možnost, da pojasni, kaj se mu je zdelo dobro in kaj bi lahko še izboljšali, ne da ostali njegovo izjavo komentirajo ali o njej nadalje razpravljajo.

**OMOGOČITE
IN ZAUPAJTE
MLADIM, DA
POSTANEJO
PROTAGONISTI
CELOTNEGA
UČNEGA
PROCESA**

2

Izobraževanje o
globalnem državljanstvu
postavlja
učenca v **središče procesa**.

Njihove lastnosti,
stališča, sposobnosti,
prednosti in
pomanjkljivosti tvorijo
njihovo osebnost,
določajo, kako
sprejemajo informacije in
kaj prispevajo. Mladim
moramo omogočiti, **da so**
protagonisti projekta, od
načrtovanja do
ocenjevanja, tako da
projekt odraža njih in
njihove izkušnje.

Načrtovanje

- Najprej preučite, kaj zanima vaše učence, tako da bo proces in vsebina projekta zanimiva njim kot posameznikom in skupini. Zavedajte pa se, da se pri obravnavi ciljev trajnostnega razvoja in migracij ne moremo izogniti občutljivim temam.
- Bodite odprti in prilagodljivi glede vprašanj, s katerimi nagovarjate in obravnavate ta vprašanja/teme. Postavljajte takšna vprašanja, ki jih postavljajo tudi mladi, in se raje odzivajte na tok razprave, kot da bi se preveč opirali na vnaprej določena vprašanja.

Izvajanje

- Pustite učencem, da »začutijo« tematiko s pomočjo metodologij, ki jim omogočajo, da se »postavijo v vlogo drugih«. Med tem procesom upoštevajte njihova čustva. Zavedajte se, da lahko na površje pridejo negativna čustva in občutki, a to je lahko v ustreznem vključujočem in odprtem okolju bistvenega pomena za razvoj projekta kot tudi za udeležence same.

Dajte mladim prostor in čas, da lahko prispevajo svoje lastno znanje in razumevanje, hkrati pa ne pozabite, da bodo njihove osebne izkušnje v šoli ter izven nje vplivale na njihovo dojetanje obravnavanih tem.

Razmislite, kako lahko posamezni učenci najbolje sodelujejo in prispevajo k procesu. To lahko vključuje takšne ključne naloge, kot so uporaba družbenih medijev, raziskovanje, navezovanje stikov s strokovnjaki ipd.

Evalvacija

Spodbujajte mlade, da se sami ocenijo: vprašajte jih, kaj so se naučili in kako so se počutili med izvajanjem projekta – osebno, kot člani skupine in kot državljani.

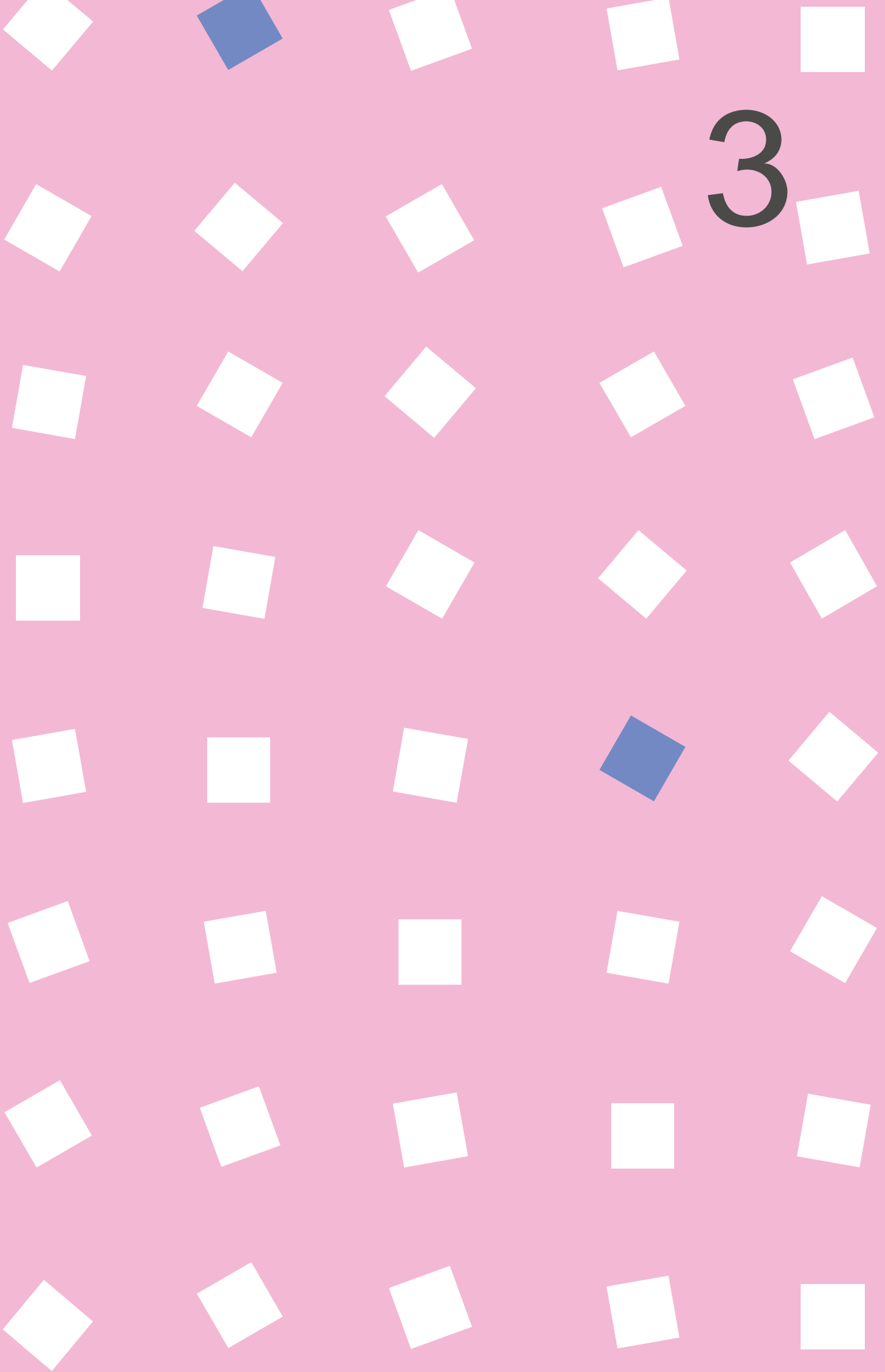

Bodite pripravljeni, da zamenjate vloge in jih prosite za povratne informacije o učinkovitosti projekta, da lahko izboljšate svoj pristop do občutljivih tem. Vprašalniki ne predstavljajo najboljšega načina participativnega ocenjevanja: lahko uporabite miselne vzorce ali druga orodja, ki bodo spodbujala njihovo kreativnost in poglobila raven povratnih informacij.

The background is a solid light pink color. Scattered across the top and right sides are several squares of varying sizes and orientations. Most are white, but one square in the middle-right area is a dark blue color. The text is centered on the left side of the page.

**UPOŠTEVAJTE,
DA SO
GLOBALNA
VPRAŠANJA
KOMPLEKSNE
TEME**

3

Izobraževanje o globalnem državljanstvu ni specifičen predmet ali metodologija. Gre za pristop, ki lahko obogati poučevanje in učenje obstoječih predmetov in učne vsebine, in ni le »dodatek« ali dodatno delo. Ne pozabite, da so globalni izzivi kompleksni.

Prepričani ste lahko, da obravnavane teme zadevajo vsebino vseh učnih predmetov, (tudi tistih, ki morda niso očitno povezani s tem področjem). Morate najti možnosti in priložnosti, kako vsebino navezati na svoj učni predmet.

Načrtovanje

- ➔ Sodelujte s šolskim osebjem in tako poskrbite za pozitiven odnos do izobraževanja o globalnem državljanstvu. Pogovorite se s sodelavci in vodstvom šole o opredelitvi časovnega okvira in zagotavljanju zadostnega časa za razvoj projektov.
- ➔ Na podlagi svojega učnega programa opredelite področja ali priložnosti, kako bi lahko to vsebino navezali na globalna vprašanja.
- ➔ Spodbujajte večdisciplinaren pristop, ki vključuje vaše sodelavce. Spodbujajte jih in jim nudite podporo pri iskanju ustreznih tematskih področij znotraj njihovih učnih predmetov. Skupaj pripravite projekt, opredelite glavne cilje, aktivnosti in določite časovni okvir.

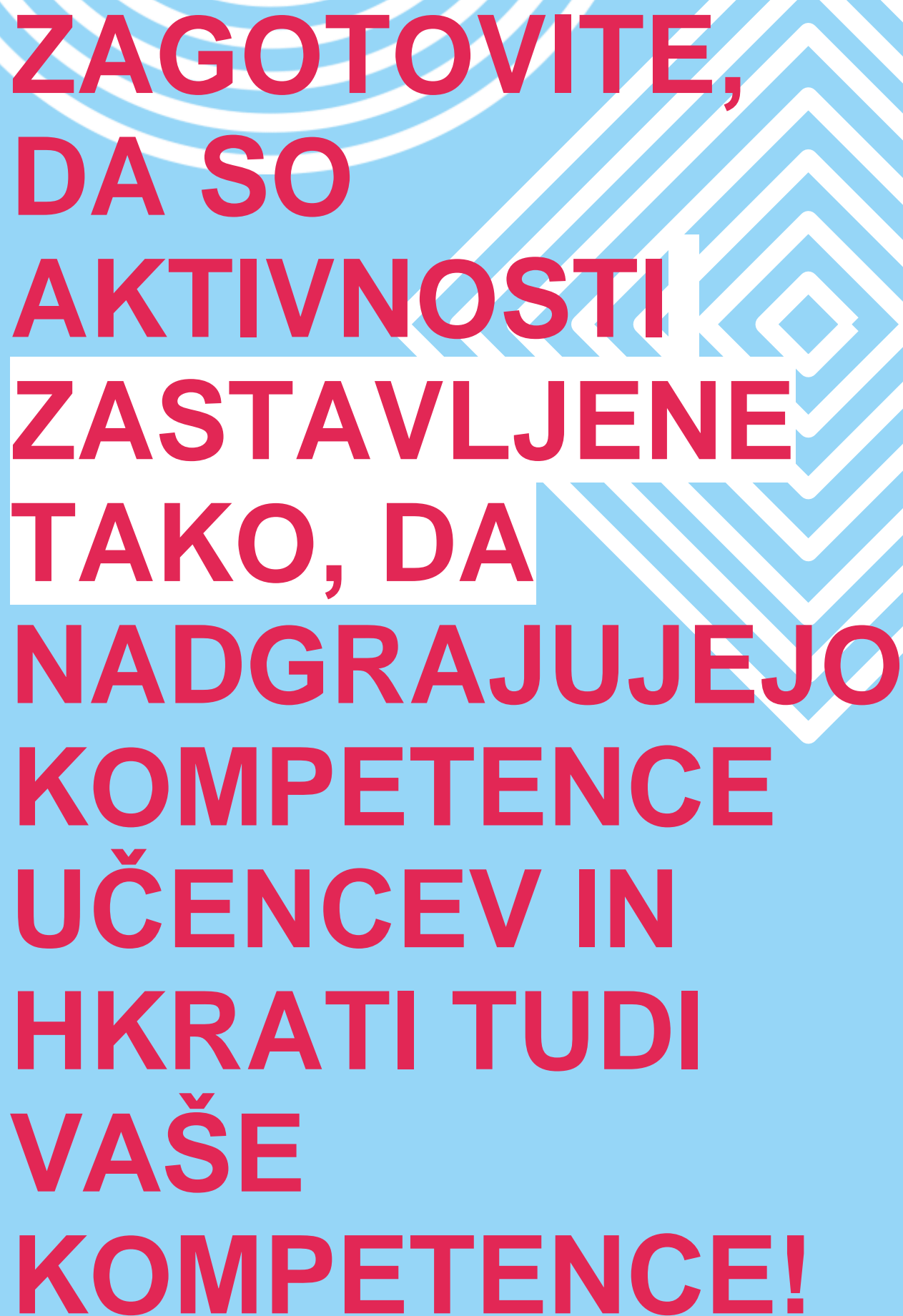
Izvajanje

- ➔ Ko razmišljate o svojem projektu, prilagodite teme predmeta in vsebino, da ta zajema globalne razsežnosti.
- ➔ Bodite pozorni, kako se razvija delo ali sodelovanje vaših sodelavcev v okviru projekta, da pridobite (in delite z njimi) celostno razumevanje procesa in rezultatov ter po potrebi izvajajte ustrezne prilagoditve.

- ➔ Izobraževanje o globalnem državljanstvu lahko obogati vaš učni načrt. S pomočjo poglavja »Ugotovitve z juga« v priročniku Start the Change za učitelje in pedagoge lahko vključite različna stališča, najboljše prakse in orodja za obravnavo izbrane globalne tematike.

Evalvacija

- ➔ Ne nalagajte si dodatnega dela z ustvarjanjem posebnih orodij za ocenjevanje. Obogatite orodja, ki jih že imate in ki ustrezajo vašemu učnemu načrtu, tako da vključite dodatne ugotovitve, do katerih ste prišli med projektom. Morda namenite posebno pozornost »mehkim veščinam« ali zapostavljenim vidikom običajnega postopka ocenjevanja.
- ➔ »Globalne šole potrebujejo globalne učitelje«. Če torej ustvarite pripomoček, s katerim lahko vi in vaši sodelavci spremljate lastno uspešnost kot globalni učitelj(i), se boste lažje osredotočali na bistvene sposobnosti.
- ➔ Sodelujte v nacionalni razpravi, ki zagovarja vključitev izobraževanja o globalnem državljanstvu v izobraževalni sistem in izobraževalno politiko. Vaš prispevek in izkušnje bistveno pomagajo pri razvoju izobraževanja o globalnem državljanstvu ter pridobivanju nadaljnje podpore in zagona.

**ZAGOTOVITE,
DA SO
AKTIVNOSTI
ZASTAVLJENE
TAKO, DA
NADGRAJUJEJO
KOMPETENCE
UČENCEV IN
HKRATI TUDI
VAŠE
KOMPETENCE!**

4

Izobraževanje o globalnem državljanstvu nudi priložnost za povezovanje formalnega učenja z vsakodnevnim življenjem. Vsebino učnega načrta poveže s širokim naborom družbenih in okoljskih težav ter omogoča razumevanje teh tem in iskanje kreativnih rešitev za soočanje z izzivi med seboj povezanega sveta, ki se hitro spreminja. Hkrati to izobraževanje nudi priložnost za vključevanje pristopov, ki dopolnjujejo in se hkrati razlikujejo od običajnih praks poučevanja, ter omogoča uporabo inovativnih metodologij, ki spodbujajo strokovni razvoj.

Ta projekt kot način poučevanja uporablja pristop, ki temelji na kompetencah. Ne osredotoča se torej toliko na prenašanje znanja, dejstev in števil, temveč v večji meri spodbuja mlade, da sami raziskujejo, se učijo in razvijejo občutek povezanosti in odgovornosti. Za spodbujanje njihovega intelektualnega razvoja lahko pedagogi spodbujajo mlade, da so radovedni, oblikujejo hipoteze, sodelujejo in iščejo rešitve za težave.

Načrtovanje

- ➔ Zavedajte se, da niste sami, ko se spopadate z izzivi in etičnimi dilemami, s katerimi se soočajo pedagogi. Poiščite podporo pri sodelavcih in načrtujte svoje lastno nenehno izobraževanje. Nikoli se ne prenehajte izobraževati o vsebini in metodologijah. Poiščite ali prosite za uporabne pripomočke za vaše projekte in sodelujte s sodelavci.
- ➔ Poučite se o vsebini in metodologijah, ki jih boste razvijali v okviru projekta.
- ➔ Zagotovite, da mladi ostanejo v središču izobraževalnega procesa ter da se med procesom razvijajo in nadgrajujejo svoje kompetence.

Izvajanje

- ➔ Svoje delo zasnujte na izkušnjah, ki izhajajo iz resničnega sveta. To pomeni, da morajo biti tematike in vsebina razprav »žive«; če mladi vsebino vidijo z lastnimi očmi, ne bodo pridobili le znanja, temveč tudi kompetence.

- ➔ Spodbujajte kritično mišljenje kot osnovno izhodišče. Učite mlade razmišljati kritično in spodbujajte njihovo kreativnost s pomočjo raznih pripomočkov (analiziranje časopisnih člankov, razprave, uporaba različnih stališč, živa knjižnica ipd.).
- ➔ Podpirajte samoorganizacijo in prakse aktivnega državljanstva. Začnite z vašo šolo in povabite mlade, da v svojem vsakdanjem življenju opredelijo vidike, o katerih želijo razpravljati v demokratičnih ustanovah šole, ki jih upravljajo učenci, npr. svet učencev.
- ➔ Podpirajte trajno kreativno razmišljanje, ki vodi do novih idej. Razpravljajte s pomočjo tehnik oblikovalskega razmišljanja, Disneyjeve metode, pustite učencem čas za pogovor, raziskovanje spletnih strani in obravnavanje osebnih izkušenj.

Evalvacija

- ➔ Učence opozorite na kompetence, ki so jih pridobili v okviru projekta. Lahko uporabljate strategije, ki sovpadajo z učnimi cilji in hkrati podpirajo učenje (npr. kritično mišljenje in samoocenjevanje, zbiranje povratnih informacij od vrstnikov, pisanje dnevnika, sestavljanje portfelja).

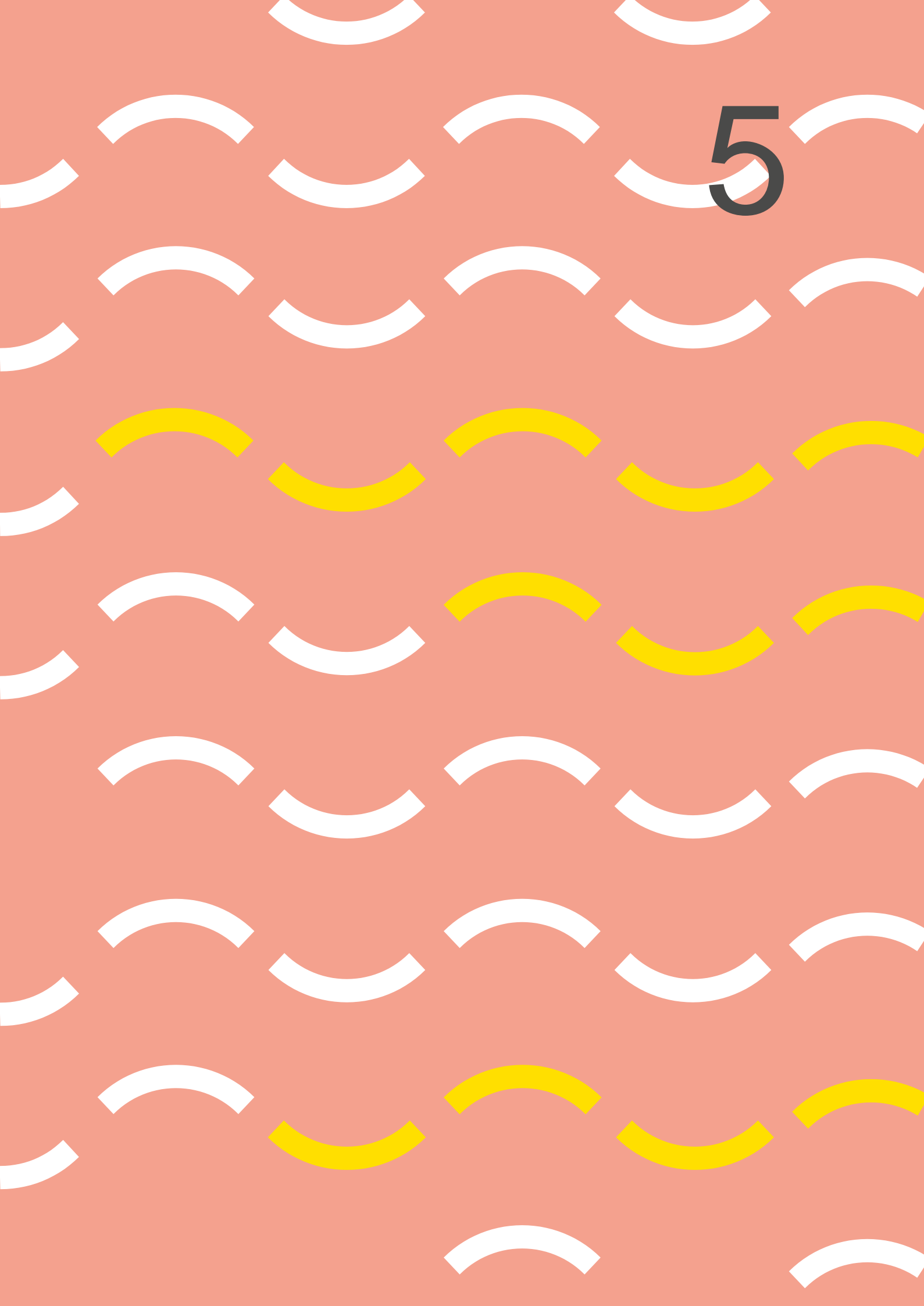

**POSKUSITE
NAJTI IN
OPREDELITI
POVEZAVE**

5

Eden ključnih elementov izobraževanja o globalnem državljanstvu je spodbujanje udeležencev, da raziskujejo povezave med svojim lastnim vedenjem in globalnimi vprašanji. Učenci spoznajo, kako smo z drugimi povezani skozi naša vsakdanja dejanja. To zajema razvoj občutka odgovornosti, ki presega zgolj poznavanje določenega področja ali teme. Iskanje povezav med našimi lastnimi dejanji in njihovimi posledicami je bistvenega pomena, čeprav te povezave morda niso vedno očitne ali enostavno sprejemljive.

Načrtovanje

- Izobraževalne projekte oblikujte s pomočjo mikro-makro pristopa: od lokalnega h globalnemu, od osebnega k skupnemu, od čustvenega k racionalnemu. Načrtujte aktivnosti, ki spodbujajo vaše učence, da s pomočjo čustvenega in racionalnega razumevanja obravnavane teme vidijo z različnih zornih kotov, tako z lastnega kot z zornega kota skupnosti, tako z lokalnega kot z globalnega zornega kota.

Izvajanje

- Med aktivnostmi učence prosite, da opredelijo povezave med svojimi lastnimi navadami (npr. kaj običajno nosijo ali jedo) in globalnimi težavami, ki jih obravnavate. Kako prispevamo k doseganju (ali ne) specifičnih ciljev trajnostnega razvoja? Sedaj, ko razumemo to globalno težavo,

kako lahko prispevamo k njeni rešitvi iz našega okolja, šole ali doma?

Kakšne posledice imajo moja dejanja ali naše lokalne odločitve na globalno skupnost?

- Opredelite povezave med informacijami in znanjem, ki niso tako očitne. Če z vašimi učenci vadite prepoznavanje korelacij, interakcij in povezav med poznavanjem različnih disciplin, predmetov in kontekstov, pri tem ne gre le za učenje, temveč hkrati tudi za razumevanje globalnih težav, kar učencem omogoča intelektualno rast.

Ocenjevanje

- Vprašajte učence, če so začutili težavo, ki ste jo obravnavali. Ali je izobraževalni proces zajel tako čustveno kot racionalno dimenzijo?

The background features a light blue color with several vertical white bars of varying heights and positions, creating a modern, abstract design. The text is centered and reads:

**OBLIKUJTE
UČNE
PROJEKTE, KI
SPODDBUJAJO
SPREMEMBE**

6

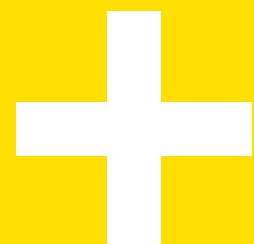
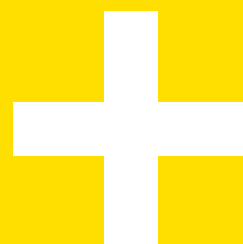
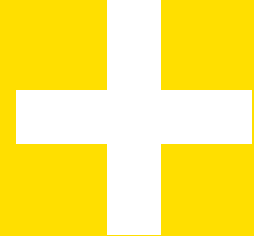
Izobraževanje o globalnem državljanstvu učencem omogoča, da razmislijo o svojih odločitvah na osebni in javni ravni ter premislijo o posledicah svojih odločitev. Predlaganje alternativnih rešitev in sprejemanje kolektivnih ukrepov, usmerjenih v spreminjanje njihovega okolja, lahko razvije občutek »globalne odgovornosti« ter učence opomni, da so »državljeni sveta«.

Načrtovanje

- ➔ Upoštevajte, da je glavni cilj učnega procesa navdihniti učence, jim omogočiti in v njih spodbuditi željo, da začenjajo in izvajajo spremembe. Kot je rekel Mahatma Gandhi, »ideje brez ukrepov ne pomenijo nič«.
- ➔ Bistveno je, da ustvarite optimistično atmosfero, ki da učencem vedeti, da so spremembe mogoče. Lahko uporabite zgodovinske primere in z njimi opišete izzive, s katerimi so se soočale prejšnje generacije, ter napredek, ki so ga dosegli med premagovanjem teh izzivov.
- ➔ Ne pozabite, da morajo učenci najprej razumeti kompleksnost obravnavanih tem, preden lahko o njih izoblikujejo svoje lastno mnenje. S pomočjo participativnih metodologij (na podlagi dejanskega okolja in izkušenj skupine) in aktivnosti, ki spodbujajo razmišljanje in kritično mišljenje, boste mladim pomagali spremeniti paradigmo in njihov način dojemanja realnosti.
- ➔ Ko skupina opredeli problematiko, ki jo želi obravnavati, učencem pomagajte, da kreativno oblikujejo lastno »rešitev«. Spodbujajte jih, da razmišljajo izven okvirjev in uporabijo edinstvene in inovativne pristope.
- ➔ Pomembno je, da motivirate skupino in učencem pomagate pri vizualizaciji ciljev, ki jih želijo doseči. Spodbujajte jih, da se ne osredotočajo na obsežnost akcije, temveč na njeno vlogo kot del globalnega prispevka k pozitivnim spremembam.
- ➔ Pojasniti morate, da udeleženci projekta niso »rešitelji«! Pristopi izobraževanja o globalnem državljanstvu pomagajo pri razumevanju vidikov in izkušenj drugih ljudi, da lahko ukrepe in aktivizem osredotočamo na sodelovanje z ljudmi, ne na delo za ljudi ali v njihovem imenu.

Izvajanje

- ➔ Aktivnosti v okviru programa, ki prepoznavajo težave na mikro ravni (učilnica, šola, skupnost, vas ipd.).
- ➔ Izberite težavo ali tematiko, ki je učencem blizu. Morda bo zadevala potrebe lokalne skupnosti ali se osredotočala na ozaveščanje, izboljšanje razumevanja, spreminjanje stališč o tematiki ipd.
- ➔ Ustvarite prostor, ki omogoča analizo in preučevanje njihovih dejanj, doseženih rezultatov in kako so se udeleženci počutili med procesom. Katere prednosti in slabosti so bile izpostavljene?
Kaj je bilo dobro in kaj bi lahko še izboljšali?
Katera spoznanja so bila pridobljena za prihodnost?
- ➔ Opredelite spremembe in tako motivirajte skupino, da nadaljuje z delom. Spodbudite jih, da delijo svojo zgodbo, in ne pozabite proslaviti uspeha projekta!

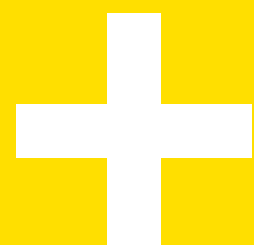
**OSREDOTOČITE
SE**

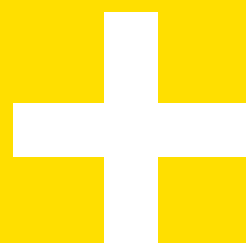
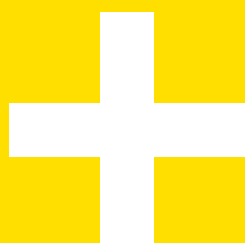
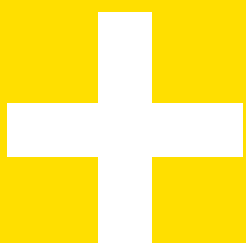
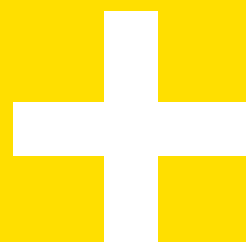
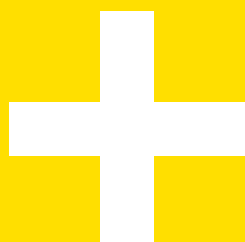
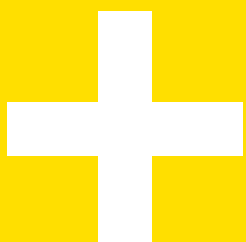
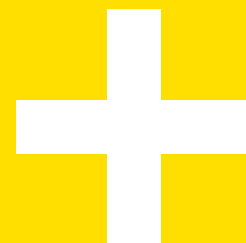
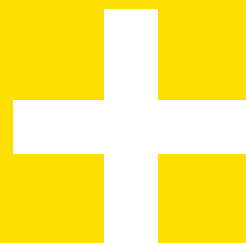
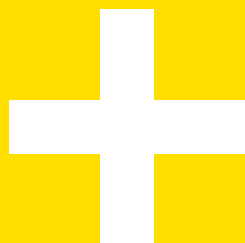
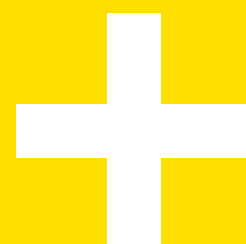
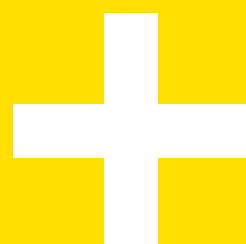
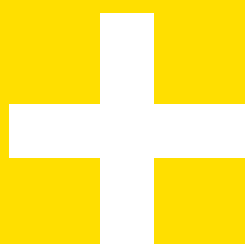
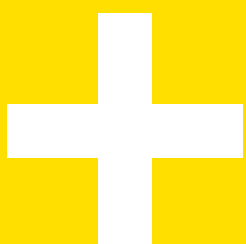
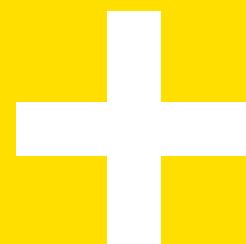
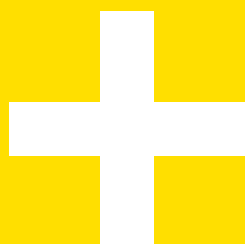
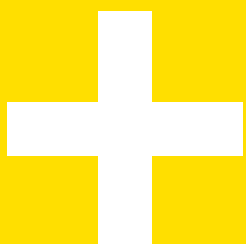
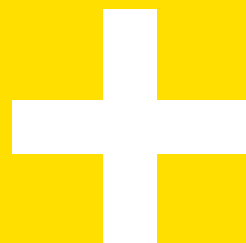
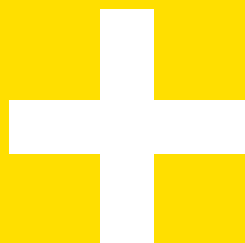
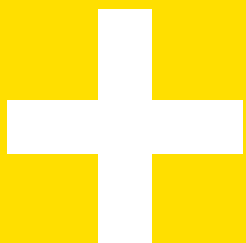

NA PROCES

IN NE NA

REZULTATE

Če želite spremeniti odnos učencev in spodbujati ukrepe, morate analizirati proces, ki ga izvajate skupaj s svojimi učenci. Zato ne skrbite, če niste dosegli pričakovanih rezultatov.

Če veliko vložite v proces, boste dosegli boljše rezultate, saj boste učencem pomagali razviti boljše razumevanje obravnavanih tem, razširili njihovo zavedanje in posledično tudi njihov čustveni odziv in vedenje. Ti elementi pa tudi predstavljajo osnovo za spremembo, ki jo vi in vaši učenci želite videti v svetu.

Načrtovanje

- ➔ Ustvarite primerno okolje za učenje. Pozitivno, varno in vključujoče okolje za učenje od drugih in z drugimi, v katerim se vsi počutijo varno in imajo občutek, da so del skupnosti.
- ➔ Takšno okolje bo mladim omogočalo ter jih spodbujalo, da v projektu sodelujejo že od samega začetka. Okolje, ki je videti in deluje bolj kot skupen prostor (prostor brez pregrad, stoli v krogu, majhne skupine ipd.) in ne kot učilnica, lahko spremeni in ustvari sproščeno skupinsko dinamiko. Tako bodo mladi začutili, da lahko prosto razpravljajo in izražajo svoja stališča.
- ➔ Svoj projekt oblikujte tako, da vključuje aktivnosti in metodologije, ki spodbujajo radovednost in kreativnost.
- ➔ Razmislite o kompetencah, ki jih bo vaš projekt razvil, in na tej osnovi izberite vsebino, določite cilje in ukrepe, ki bodo to odražali. Projekt mora biti koristen in imeti dejansko uporabno vrednost. Toda ne pozabite, da je ključnega pomena proces. Zato ne premišlajte preveč o zapletenih podrobnostih vsebine: pomembneje je, da smo solidarni, kot da poznamo definicijo solidarnosti.

Izvajanje

- ➔ Naučite se sprejemati odločitve skupaj in spoštovati stališča vseh udeležencev. Različna

stališča pripomorejo k razvoju vašega projekta in učencem pomagajo pri spoznavanju, kako se spopadati z različnimi stališči. Začnite z različnimi stališči in učence prosite, da najdejo skupne točke o tematiki, ki jo obravnavate.

- ➔ Ugotovite, kateri ukrepi lahko po mnenju skupine prinesejo spremembe v zvezi z obravnavano tematiko. Pustite učencem, da prosto izrazijo svoje mnenje, kakšni bi lahko bili ti ukrepi in kako bi jih bilo najboljše začeti.
- ➔ Uporabite razne pripomočke in jih po potrebi prilagodite različnim sposobnostim in lastnostim učne skupine.
- ➔ Vsak mejnik nudi novo priložnost. Ko menite, da je vaš projekt dosegel pomemben mejnik, to delite z drugimi. Vaše delo lahko obogati in navdihne druge akterje in državljanke ter vodi do nadaljnjih priložnosti za spremembe.

Evalvacija

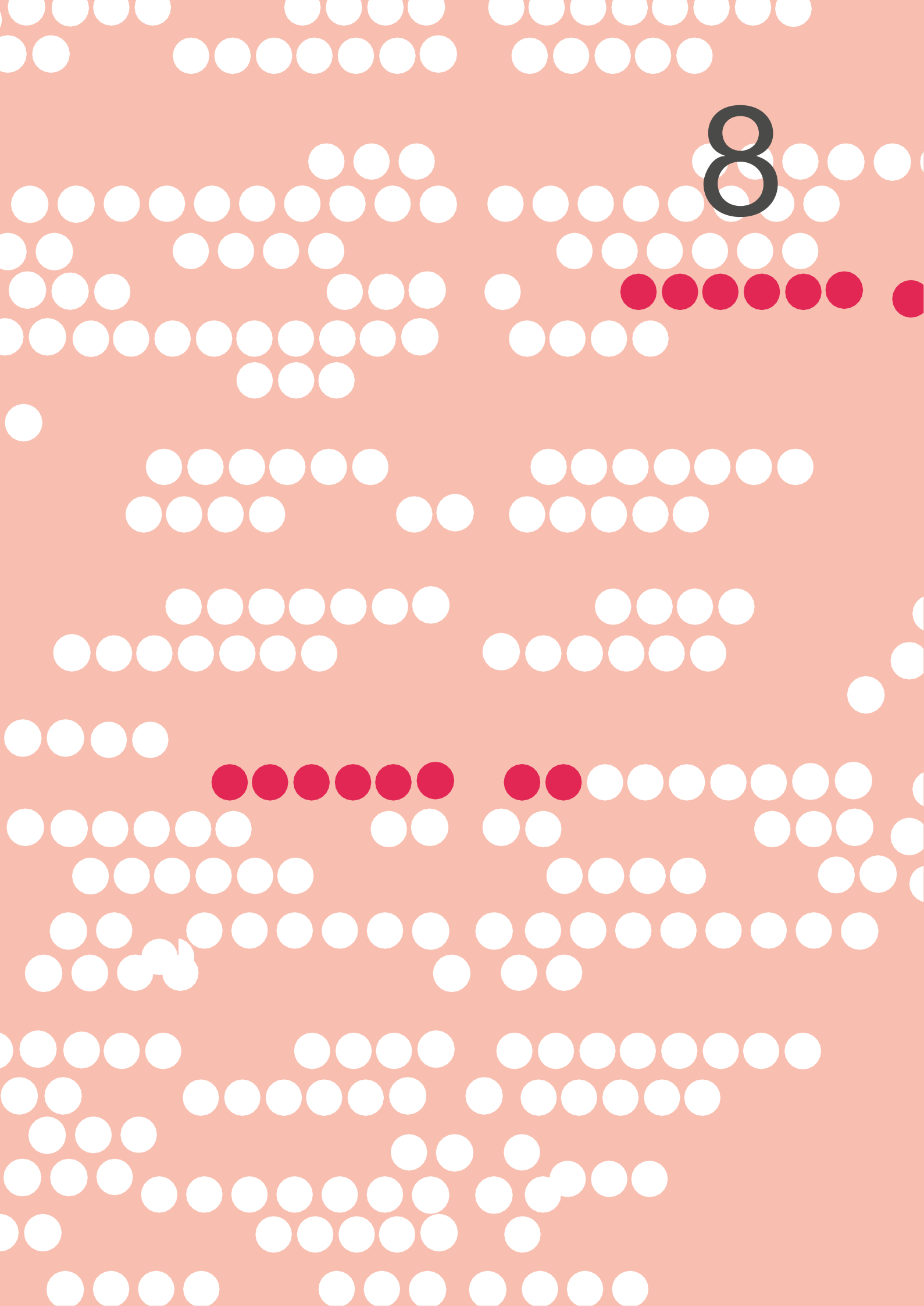
- ➔ Ne osredotočajte se preveč na rezultate projekta, temveč na sam proces. Katere spremembe opazite pri načinu, kako skupina sodeluje, in pri vsakem posamezniku?
- ➔ Najdite prostor in čas za ocenjevanje procesa skupaj z mladimi na vključujoč način in ugotovite, kako se počutijo ob koncu projekta.

**USTVARJAJTE
MREŽE**

8

Izobraževanje o globalnem državljanstvu je predvsem kolektiven proces. Izbira pristopa, ki ustvarja ali gradi na občutku skupnosti in hkrati razvija notranje in zunanje mreže, lahko k vašemu projektu prispeva širok nabor stališč, idej in izkušenj.

Načrtovanje

- ➔ Ustvarite prijazno atmosfero že na samem začetku vašega projekta. Vključite sodelavce in ugotovite, kako lahko prispevajo k projektu, katero strokovno znanje ali vidike lahko doprinesejo in na kakšen način bi radi sodelovali oziroma lahko sodelujejo.
- ➔ Najdite somišljenike na šoli (druge učitelje, ravnatelje, šolske delavce, starše ipd.), ki vam lahko pomagajo pri spopadanju s sistemskimi težavami. Skupaj lahko poiščete rešitve, prostor in čas za uresničitev vašega projekta.
- ➔ Odprite vašo šolo svetu in svet bo prišel vanjo. V zgodnjih fazah projekta vprašajte učence in sodelavce, katere osebe, lokalne skupnosti, nevladne organizacije, združenja, institucije ipd. bi lahko vključili v projekt, in jih nato povabite k sodelovanju.

Izvajanje

- ➔ Vašemu projektu lahko pomaga zaživeti, če zapustite učilnico in okolje šole. Če je mogoče, se sprehodite po lokalnem okolju in poiščite lokalne/globalne povezave. Opravite razgovore z ljudmi, ki jih mladi poznajo ali cenijo, kot so strokovnjaki, migranti, aktivisti in podobno.
- ➔ Svoje izkušnje delite s sodelavci in drug drugemu pomagajte pri ocenjevanju procesa poučevanja in učenja.

- ➔ Če tekom projekta ugotovite, da potrebujete dodatno pomoč, prosite starše, družine ali šolske delavce za pomoč pri oblikovanju skupine za skupno učenje, ki bo vaše učence podpirala skozi celoten proces.
- ➔ Mrežo gradite in razvijajte še naprej, tako da vsakemu posamezniku (mladim, učiteljem, staršem ipd.) omogočite, da prispeva predloge, ideje in povratne informacije, kako najboljše doseči cilje projekta. Na ta način boste dobili zbirko idej, virov in orodij, ki jih lahko vi, vaši sodelavci ter vsa šolska skupnost uporabljate v prihodnje.

Evalvacija

- ➔ V postopek ocenjevanja vključite vse udeležence projekta. Tako bo ocenjevanje obsežno in ponudilo največ informacij.
- ➔ Najdite načine za vzdrževanje mrež in odnosov med združenji, nevladnimi organizacijami in drugimi akterji, ki ste jih vključili v projekt, tudi po koncu projekta.
- ➔ Svoje uspehe proslavite zunaj šole. Delite jih na javnem dogodku, na spletu in z vsemi mrežami (notranjimi in zunanji), ki so pomagale pri doseganju rezultatov.
- ➔ Ne pozabite, da so starši in družine ključnega pomena pri ustvarjanju sprememb! Najdite najučinkovitejši način, kako jih lahko obveščate in vključite.

CSO-LA/2017/388-169
Start the Change! je
projekt, ki ga sofinancira
Evropska unija.

Ta publikacija je
nastala s podporo
Evropske unije. Za
njihovo vsebino je
izključno odgovoren
Progettomondo.mlal in
nikakor ne odražajo
stališč
Evropske
unije.

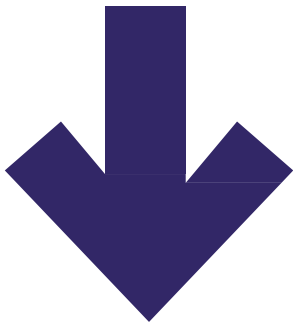
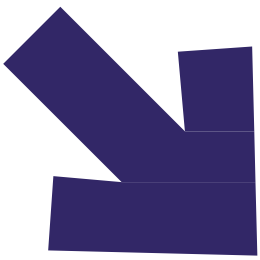
Grafično oblikovanje:
Bianco Tangerine (www.biancotangerine.it)

Podpira:

V sodelovanju z:

Obiščite nas na www.startthechange.eu

CHANGE

THE

START

IZOBRAŽEVANJE
JE
NAJMOČNEJŠE
ORODJE,
S KATERIM
LAHKO
SPREMENITE
SVET